

gamle Ord: Tager du Huen op, faar du Brygl, og lader du den ligge, faar du ogsaa Brygl. Danste Præster i Almindelighed fortjene virkelig ikke en saadan Oberhaling, og det gavner kun lidt, at man bag efter siger, som det ærede Medlem fra Slagelse sagde, at han mente, at den danske Præstestand rummer inden for sig Landets allerbraveste Mænd. Det vilde være meget uheldigt, om jeg sagde, hvad jeg for øvrigt ikke mener, at danske Røbmænd benyttede sig af nogle af deres Kunders Dumbhed til at tage højere Priser af dem, selv om jeg bag efter sagde, at jeg regnede Danmarks Røbmænd for Landets allerhæderligste Mænd. Alt slaa med den ene Haand og klappe med den anden, er i og for sig uheldigt. Jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem vil indse det, og maaſte indrømme det, Mønt vi jo ikke ere forstrækkelig tilbøjelige til at indrømme, at vi have taget fejl.

Til Slut vil jeg opfylde et Løfte. Det er rigtignok kun et Løfte, jeg har givet mig selv, men selv lige over for Løfter, man har givet sig selv, skal man være saa nogenlunde tro. Da det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgfreds (C. Hage), som jeg glæder mig ved at se til Stede her, talte forleden — jeg tror i Dag for 8 Dage siden — og holdt en, om jeg saa maa sige, efter min personlige Mening i alt Fald, fortræffelig Tale, gav jeg mig selv det Løfte, at jeg her i Tinget vilde sige ham Tak derfor. Naar jeg ikke tidligere har kunnet opfylde dette Løfte, er det, fordi forskellige private Forhold have tvunget mig til at blive borte fra Rigsdagen i nogle Dage. Nu vil jeg imidlertid opfylde dette Løfte, som jeg, som sagt, har givet mig selv. Jeg kommer imidlertid til at knytte nogle ganske enkelte Bemærkninger til min Tak. Der er i disse Dage blevet spurgt fra forskellige Sider om, hvad der kunde være Grunden til, at Valget den 9de April i Aar fik det Udfald, det fik, og man kan jo i Besvarelsen af den Slags Spørgsmaal komme med mange forskellige Gissninger. Det gælder i det hele om forbigangne Tider og Begivenheder, at man altid kan have meget forskellige Antagelser, uden at den enkelte kan betegne sin Antagelse som den eneste rette. Der kan peges paa, at det sene Ministerfliste ikke var særlig egnet til at gøre Bejen let for de forhandlende Partier. Jeg tror dog, at man træffer Hovedet paa Sømmet ved det, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Scharling) udtalte, nemlig at Forligsmødsstanderne næppe være komne ind saa fuldtalligt, dersom de ikke havde stillet sig paa et saa forhandlende Grundlag, som

de gjorde. Det lyfte jo ogsaa i særlig Grad frem af det Foredrag, vi hørte fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgfreds (C. Hage), og som jeg nu taler om. Det ærede Medlem og jeg ere jo ganske vist uenige om forskellige Ting. Jeg er f. Eks. ikke og kan ikke være enig med det ærede Medlem i hans skarpe Kritik af det Forlig, der er blevet afsluttet. Thi havde min Anskuelse været som det ærede Medlems, saa var jeg ikke gaaet med til Forliget og kunde slet ikke have været tilfreds dermed, hvad jeg nu er, og i stigende Grad tør jeg sige. Men jeg synes endogsaa fra det ærede Medlems Synspunkt, at Kritikken maaſte var en lille Grad for streng. Det ærede Medlem vil jo ikke nægte, det er jeg vis paa, at ved Forliget blev der bragt en Situation til Beje, som gjorde det muligt, at det ærede Medlem kunde holde en Tale som den, han holdt forleden Dag. Uden at Forliget var blevet sluttet kunde det ærede Medlems Foredrag, som jeg oprigtig og uskøntet glæder mig over, ikke være blevet holdt. Nu ved jeg meget vel, at det ærede Medlems væsentlige Udtalelser om Forhandling og Forsoning maaſte fremkom i Sammenhæng med hans Udtalelser om en kommende Grundlovsændring, men jeg tager ikke fejl af, hvad jeg hørte og ogsaa har faaet bekræftet ved at læse det ærede Medlems Foredrag i Tidenden, naar jeg mener, at det gælder ikke alene den enkelte bestemte Ting, men hele det politiske Arbejde her paa Rigsdagen, hvad det ærede Medlem paa en saa smuk, tiltalende og personlig sølt Maade udtalte om Forhandling og Forsonlighed. Jeg er ikke saaledes som det ærede Medlem paa dette Spørgsmaal om en Grundlovsændring. Jeg tror ikke, at Tiden er inde dertil og tror heller ikke, som det ærede Medlem mente, at Tiden var ganske nær dertil, og jeg skal kun tillade mig at antyde, paa Grund af den fremstredne Finanslovbehandling, hvilke Grunde jeg har til at se, som jeg ser, paa Forholdene. Jeg tror ganske vist, at det fra det afgaaede Ministeriums Standpunkt havde været ønskeligt, om Ministeriet var gaaet samtidig med, at der var kommet en Grundlovsændring. Jeg kunde, for saa vidt man kan sætte sig ind i et andet politisk Partis Tankegang, have tænkt mig, at Sammenholdet i Højre havde været mere sikkert og mere stærkt paa den Maade. Men jeg kan ikke rigtig forstaa — og det har jeg absolut Bamselighed ved at faa ind i mine Tanker — at det særlig skulde være Venstres Sag at søge at komme til en Grundlovsændring. Venstre har jo utallige Gange, kan man næsten sige, brugt Udtalelser netop i den